

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

E: gp.mgrt@gov.si
www.mgrt.gov.si

Številka: 301-55/2021-20
Ljubljana, 19. 2. 2021
EVA:
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022.</p> <p style="text-align: right;">mag. Janja Garvas Hočevar v. d. GENERALNE SEKRETARKE</p>
Priloga: – Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022
Sklep prejmejo: – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo – Ministrstvo za finance – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport – Ministrstvo za infrastrukturo – Ministrstvo za kulturo – Ministrstvo za okolje in prostor – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo – Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj – Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– Karla Pinter, generalna direktorica, MGRT – Franc Stanonik, sekretar, vodja sektorja, MGRT – Mag. Marijana Bednaš, direktorica, UMAR – Marjan Hafner, sekretar, UMAR

– Tanja Bajec, sekretarka, MGRT				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /				
5. Kratak povzetek gradiva: /				
Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022 vključuje pregled cen, ki jih zaradi značilnosti tržnega položaja ponudnikov določenih proizvodov in storitev ter zagotavljanja storitev v javnem interesu in njihovih možnih gibanj v prihodnje določa Vlada RS. S tem se na teh področjih ohranja predvidljivo in cenovno stabilno okolje. Z Načrtom uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022 je predvideno povišanje reguliranih cen v letu 2022, učinek na inflacijo pa je zanemarljiv.				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				
<ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. 				
Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih,				

navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022 predvideva povišanje cen učbenikov s 1. 5. 2022, ki so edini za posamezni predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu. Ocenjujemo, da bo imelo povišanje zanemarljiv vpliv na gospodarstvo in socialno področje.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradivo ni bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja, saj v skladu z 11. točko prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB2 in 117/06 – ZDavP-2) ni treba, da se gradivo predhodno javno objavi.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	/
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Zdravko Počivalšek MINISTER	

PREDLOG SKLEPA

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Št.:
Ljubljana,

Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022.

mag. Janja Garvas Hočevar
v. d. GENERALNE SEKRETARKE

Priloga:

- Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 301-55/2020

Ljubljana,

**NAČRT URAVNAVANJA REGULIRANIH CEN
ZA LETI 2021 IN 2022**

1 UVOD

Vlada Republike Slovenije pri vodenju ekonomskih politik spremlja tudi zagotavljanje stabilnosti cen. S svojimi politikami tako neposredno in posredno oblikuje makroekonomsko okolje, ki srednjeročno zagotavlja, da rast cen v Sloveniji ne odstopa od povprečne rasti cen na evrskem območju za več, kakor izhaja iz morebitnih razlik v višji gospodarski rasti in produktivnosti, in ob tem upošteva tudi morebitna večja odstopanja cen od ravnotežnih ravni, ki izhajajo iz preteklih gibanj. Delež reguliranih cen se sicer že dlje časa zmanjšuje in je v letu 2020 znašal le še 0,8 odstotka, s čimer se je vloga reguliranih cen pri zagotavljanju stabilnosti cen močno zmanjšala.

Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju predstavlja dveletni načrt uravnavanja reguliranih cen, v katerem določa okvir povišanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022.

2 PREDLAGANE SPREMEMBE REGULIRANIH CEN V LETIH 2021 IN 2022

2.1 Izhodišče za pripravo Načrta uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022

Za zagotavljanje stabilnega cenovnega okolja tudi v letih 2021 in 2022 bo Vlada Republike Slovenije zagotovila, da se ohrani makroekonomsko vzdržna rast cen, ki so pod njenim neposrednim nadzorom.

Načrt uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022 (v nadaljnjem besedilu: načrt) vključuje pregled cen, ki jih zaradi značilnosti tržnega položaja ponudnikov določenih proizvodov in storitev ter zagotavljanja storitev v javnem interesu in njihovih možnih gibanj v prihodnje določa Vlada Republike Slovenije. S tem se ohranja predvidljivo in cenovno stabilno okolje.

2.2 Cene, zajete v Načrtu uravnavanja reguliranih cen za leti 2021 in 2022

Načrt zajema cene, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Slovenije:

- a) na podlagi Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06, v nadaljnjem besedilu: ZKC), (pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo): učbeniki, ki so edini za posamezni predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu (stari in novi učbeniki);
- b) na podlagi drugih sistemskih zakonov ali uredb (pristojna druga ministrstva): prispevek za programe RTV Slovenija (v nadaljnjem besedilu: RTV-prispevek), cestnina za osebna in tovorna vozila ter dimnikarske storitve.

Ob pripravi načrta velja sistem uteži indeksa cen življenjskih potrebščin (v nadaljnjem besedilu: ICŽP) za leto 2020, po katerem delež reguliranih cen, ki se oblikujejo z mehanizmi oblikovanja cen po ZKC, in cen, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Slovenije na podlagi ZKC in drugih sistemskih zakonov, znaša 0,8 odstotka. Tokrat v načrtu niso več zajete cene naftnih derivatov (dizelskega goriva in NMB-95), ki so od 1. oktobra 2020 sproščene in se prosto določajo na trgu.

2.3 Predlagane spremembe reguliranih cen in njihov prispevek k inflaciji v letih 2021 in 2022

Cene, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Slovenije, se po načrtu v letu 2021 ne bodo spremenile, v letu 2022 pa bodo v povprečju višje za 0,6 odstotka zaradi predvidene podražitve učbenikov v višini 1,5–2,0 odstotka, njihov prispevek k inflaciji pa bo zanemarljiv (manj kot 0,01 o. t.).

PRILOGA 1

PREGLEDNI PRIKAZ NAČRTA URAVNAVANJA REGULIRANIH CEN

A NAČRT SPREMEMB CEN, ZA KATERE VELJA UKREP DOLOČITVE CEN PO ZAKONU O KONTROLI CEN

		REALIZACIJA 2020		NAČRT 2021		NAČRT 2022	
		sprememba oziroma višina		datum	sprememba oziroma višina	datum	sprememba oziroma višina
A.A CENE, KI SE OBLIKUJEJO V SKLADU Z MEHANIZMOM OBLIKOVANJA PRODAJNE CENE PRED DAJATVAMI							
TEKOČA GORIVA ZA PREVOZ IN OGREVANJE*	<u>Mehanizem:</u> v skladu z gibanjem borznih kotacij in tečaja dolarja (do 1. 10. 2020)			/		/	
	NMB-95	-25,1 %					
	Dizelsko gorivo	-19,5 %					
MARŽA**	NMB-95	0,08701 EUR	0 %	/		/	
	Dizelsko gorivo	0,08158 EUR					
NADOMESTILO ZA IZVAJANJE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE OBLIKOVANJA OBVEZNIH REZERV NAFTE IN NJENIH DERIVATOV**	NMB-95	0,01222 EUR	0 %	/		/	
	Dizelsko gorivo	0,01166 EUR					

* Spremembe drobnoprodajnih cen po podatkih SURS (december 2020/december 2019).

Najvišje maloprodajne cene neosvinčenega 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva v Republiki Sloveniji je do 1. oktobra 2020, razen ob avtocestah in hitrih cestah, kjer se cene od 9. novembra 2016 oblikujejo prosto, določala država na podlagi Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 64/18).

** Višina marže in nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov je pri posameznem naftnem derivatu prikazana v absolutnih zneskih v EUR/l.

	REALIZACIJA 2020		NAČRT 2021		NAČRT 2022	
	datum	sprememba v %	datum	sprememba v %	datum	sprememba v %
A.B CENE, KI SE SPREJMEJO S SKLEPOM VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE						
UČBENIKI, KI SO EDINI ZA POSAMEZNI PREDMET OZIROMA STROKOVNI MODUL V DOLOČENEM RAZREDU, LETNIKU ALI PROGRAMU IN ZA KATERE CENE DOLOČI VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE S SKLEPOM*	1. 5. 2020	+2,0 % pri učbenikih za splošnoizobraževalne predmete +2,5 % pri učbenikih za strokovne predmete	/	0 %	1. 5. 2022	+1,5 % pri učbenikih za splošnoizobraževalne predmete +2 % pri učbenikih za strokovne predmete

*Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 60300-2/2005/6 z dne 9. junija 2005 odločila, da se v prehodnem obdobju (tj. dokler se država kot pogajalka in kupec v pogajanjih z založniki ne pogodita o ceni vsakega posameznega učbenika) še naprej izvaja ukrep določitve najvišje cene za učbenike, ki so edini za posamezni predmet v določenem razredu, letniku ali programu, v skladu z ZKC.

B NAČRT SPREMEMB CEN, KI SO DOLOČENE Z DRUGIMI ZAKONI

		REALIZACIJA 2020	NAČRT 2021		NAČRT 2022	
		sprememba v %	datum	sprememba v %	datum	sprememba v %
1.	RTV-PRISPEVEK	0 %	/	0 %	/	0 %
2.	CESTNINA ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA	0 %	/	0 %	/	0 %
3.	DIMNIKARSKE STORITVE	0 %	/	0 %	/	0 %

Vir: Spremembe drobnoprodajnih cen po zadnjih podatkih SURS (december 2020/december 2019).

PRILOGA 2

CENE, KI SE OBLIKUJEJO NA PODLAGI MEHANIZMOV CEN PO ZAKONU O KONTROLI CEN

1.1 Tekoča goriva za prevoz in ogrevanje

1.1.1 Mehanizem oblikovanja modelskih cen

Vlada Republike Slovenije je na 33. redni seji 23. septembra 2020 sprejela Informacijo o stanju na trgu naftnih derivatov in ugotovila, da ukrep kontrole cen po izteku veljavnosti uredbe, s katero je regulirala ceni 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva zunaj avtocest in hitrih cest, ni več potreben. Cene vseh naftnih derivatov so tako od 1. oktobra 2020 sproščene in se prosto določajo na trgu.

Nadzorni mehanizmi za preverjanje spornih praks so določeni v Zakonu o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 – odl. US, 63/13 – ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17), za nadzor trga pa je pristojna Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je že marca 2019 za potrebe obveščanja potrošnikov o cenah naftnih derivatov vzpostavilo spletno aplikacijo www.goriva.si, ki prikazuje maloprodajne cene naftnih derivatov na posameznih bencinskih servisih v Sloveniji in je zlasti namenjena potrošnikom.

Pregledno obveščanje potrošnikov o cenah naftnih derivatov potrošnikom omogoča racionalnejše obnašanje pri nakupu goriva. Kakovostno obveščanje potrošnikov o cenah ima namreč znatne koristi za kakovosten razvoj konkurence, kar se še posebej odraža pri ponudbi homogenih proizvodov, kamor spadajo pogonska goriva. Večja je obveščenost potrošnikov, manjša je možnost protikonkurenčnega obnašanja ponudnikov, kamor sodi tiho dogovarjanje o cenah.

Trenutno veljavna Odredba o podatkih, ki so jih distributerji naftnih derivatov in drugi zavezanci dolžni zagotavljati ministrstvu (Uradni list RS, št. 160/20) je sprejeta na podlagi osmega odstavka 10. člena v zvezi z 9. točko 9. člena Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo), ki v drugem odstavku 8. člena določa, da ukrep kontrole cen traja, dokler obstaja zanj razlog iz prejšnjega odstavka, vendar ne dalj kot šest mesecev.

Vlada Republike Slovenije je naložila Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, da na podlagi kotacij naftnih derivatov na svetovnem trgu spremlja in analizira oblikovanje cen za 95-oktanski neosvinčeni motorni bencin in dizelsko gorivo ter za 14-dnevno obdobje sporoča podatke Ministrstvu za finance.

1.1.2 Nadomestilo za obvezne rezerve nafte in njenih derivatov

Iz analize stanja cen na trgu in predvidenega gibanja stroškov (skladiščenje, obnavljanje, delegiranje, financiranje, zavarovanje, kalo in čiščenje ter kontrola kakovosti) izhaja, da za zagotavljanje ustrezne ravni in kakovosti obveznih zalog nafte in njenih derivatov po veljavnih predpisih v skladu z Zakonom o blagovnih rezervah (Uradni list RS, št. 96/09 – uradno prečiščeno besedilo in 83/12) in Direktivo Sveta 2009/119/ES z dne 14. septembra 2009 o obveznosti držav članic glede vzdrževanja minimalnih zalog surove nafte in/ali naftnih derivatov za leti 2021 in 2022 ni potrebno povišanje višine nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov.

2 CENE, KI SO POD NEPOSREDNIM NADZOROM VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

2.1 Učbeniki

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo v prehodnem obdobju (tj. dokler se država kot pogajalka in kupec v pogajanjih z založniki ne pogodita o ceni vsakega posameznega učbenika) še

naprej izvajalo ukrep določitve najvišje cene za učbenike, ki so edini za posamezni predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu, v skladu z ZKC (v nadaljnjem besedilu: edini učbeniki).

Glede na to, da se bo po zimski napovedi gospodarskih gibanj Urada za makroekonomske analize in razvoj inflacija v naslednjih dveh letih, ob predpostavki zmerne gospodarskega okrevanja, približala dvema odstotkoma, se s 1. majem 2022 predlaga povišanje maloprodajnih cen edinih učbenikov, ki jih je Vlada Republike Slovenije potrdila v preteklosti, in sicer naj bi se cene učbenikov za splošnoizobraževalne predmete povišale za 1,5 odstotka, cene učbenikov za strokovne predmete pa za 2 odstotka (izvzeti bodo edini učbeniki, ki so bili potrjeni po 1. januarju 2020).

Odstotek predlaganega povišanja cen učbenikov za strokovne predmete je višji, ker so ti učbeniki zahtevnejši in dražji za pripravo, saj vsebujejo različne vrste materiala (npr. les, žice, blago) ali druge posebne sestavne dele (npr. zahtevne načrte, skice, zgoščenke), praviloma pa imajo tudi zelo nizko naklado (od 100 do 150 izvodov).

2.2 RTV-prispevek

Višina RTV-prispevka je v skladu z 32. členom Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZDavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B in 9/14; v nadaljnjem besedilu: ZRTVS-1) določena v absolutnem znesku. V skladu s tretjim odstavkom 31. člena ZRTVS-1 se višina RTV-prispevka določa z zakonom. Vlada Republike Slovenije lahko višino prispevkov izjemoma spremeni s sklepom za največ 10 odstotkov, če za to obstajajo utemeljeni ekonomski razlogi, vendar najpozneje do 1. septembra tekočega leta za naslednje leto (tretji odstavek 31. člena ZRTVS-1). Vlada Republike Slovenije do 1. septembra 2020 ni spremenila višine RTV-prispevka, zato v letu 2021 ne bo spremembe višine RTV-prispevka. Vlada Republike Slovenije prav tako ne načrtuje spremembe višine RTV-prispevka za leto 2022.

2.3 Cestnina za osebna in tovorna vozila

V Sloveniji se v prihodnjih dveh letih na področju cestninske cenovne politike ne pričakujejo večje spremembe, ki bi bistveno vplivale na dvig cestnine. Prav tako se ne predvideva dvig cestnine v okviru vzpostavitve novega sistema elektronske vinjete za vozila, katerih največja dovoljena masa ne presega 3.500 kg, ki se načrtuje s 1. decembrom 2021.

2.4 Dimnikarske storitve

Zakon o dimnikarskih storitvah (Uradni list RS, št. 68/16; v nadaljnjem besedilu: ZDimS) v petem odstavku 19. člena določa, da najvišjo dovoljeno ceno izvajanja dimnikarskih storitev določi Vlada Republike Slovenije s sklepom. Znesek za izvedene dimnikarske storitve se oblikuje kot zmnožek cene izvajanja dimnikarskih storitev in normativnega števila časovnih enot dela dimnikarskih storitev. Znesek vključuje tudi potne stroške, kadar je uporabnik dimnikarskih storitev od sedeža dimnikarske službe oddaljen 25 km ali manj. Kadar je uporabnik dimnikarskih storitev oddaljen več kot 25 km od sedeža dimnikarske službe ali njegove poslovalnice, se znesku lahko prištejejo potni stroški za vsak kilometer nad 25 km, v višini, ki ne sme presegati 0,25 evra na kilometer. Pravilnik o časovnih normativih za posamezne storitve in sklope dimnikarskih storitev in podrobnejši vsebini cenika ter višini potnih stroškov (Uradni list RS, št. 48/17, 61/18) določa časovne normative za posamezne storitve in sklope dimnikarskih storitev ter podrobnejšo vsebino cenika in višino potnih stroškov.

V naslednjih dveh letih se ne predvideva povišanje najvišje dovoljene cene izvajanja dimnikarskih storitev.

PRILOGA 3

POROČILO O OBLIKOVANJU REGULIRANIH CEN ZA LETO 2020

1 OBLIKOVANJE REGULIRANIH CEN ZA LETO 2020:

- 1) **cene, ki se oblikujejo na podlagi mehanizmov cen po ZKC:** določeni naftni derivati (NMB-95 in dizelsko gorivo);
- 2) **cene, ki so pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Slovenije:**
 - a) na podlagi ZKC (pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo): učbeniki, ki so edini za posamezni predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu (stari in novi učbeniki);
 - b) na podlagi drugih sistemskih zakonov (pristojna druga ministrstva): RTV-prispevek, cestnina za osebna in tovorna vozila ter dimnikarske storitve.

2 CENE, KI SE OBLIKUJEJO NA PODLAGI MEHANIZMOV CEN PO ZAKONU O KONTROLI CEN

2.1 Tekoča goriva za prevoz in ogrevanje

2.1.1 Mehanizem oblikovanja modelskih cen

V letu 2016 se je Vlada Republike Slovenije odločila za postopno liberalizacijo reguliranih cen naftnih derivatov. Najvišje maloprodajne cene neosvinčenega motornega bencina, 98- ali večoktanskega, in kurilnega olja se od 9. aprila 2016 oblikujejo prosto na trgu, od 9. novembra 2016 pa se na avtocestah in hitrih cestah prosto oblikujejo cene vseh naftnih derivatov.

Najvišje prodajne cene brez dajatev neosvinčenega 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva v Republiki Sloveniji je v letu 2020, razen ob avtocestah in hitrih cestah, država določala na podlagi Uredbe o oblikovanju cen določenih naftnih derivatov (Uradni list RS, št. 64/18). Po tej uredbi so se cene oblikovale po modelu, pri katerem je bila podlaga za izračun novih cen 14-dnevno povprečje borznih kotacij mineralnih goriv in borznih kotacij biogoriv ter tečajev USD/EUR.

Vlada Republike Slovenije je na 33. redni seji 23. septembra 2020 sprejela Informacijo o stanju na trgu naftnih derivatov in ugotovila, da ukrep kontrole cen po izteku veljavnosti uredbe, s katero je regulirala ceni 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva zunaj avtocest in hitrih cest, ni več potreben. Cene vseh naftnih derivatov so tako od 1. oktobra 2020 sproščene in se prosto določajo na trgu.

2.1.2 Marža

Višina marže je bila predpisana v fiksnem znesku s posameznimi uredbami o oblikovanju cen naftnih derivatov in se v letu 2020 do ukinitve določanja cen oktobra 2020 ni spremenila. Višina marže je v tem obdobju znašala 0,08701 EUR/liter za motorni bencin ter 0,08158 EUR/liter za dizelsko gorivo.

2.1.3 Trošarine na tekoča goriva

Trošarine na tekoča goriva so v pristojnosti Ministrstva za finance, ki je predlagatelj njihovih sprememb. Vlada Republike Slovenije je v obdobju od maja 2020 do septembra 2020 spreminjala višino trošarin na motorni bencin in dizelsko gorivo.

2.1.4 Nadomestilo za obvezne rezerve nafte in njenih derivatov

Višina nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov se v letu 2020 ni spreminjala in je znašala za 1. skupino (neosvinčeni motorni bencini) 0,01222 EUR ter za 2. skupino (dizelsko gorivo, ekstra lahko kurilno olje in letalsko gorivo) in 3. skupino (mazut) 0,01166 EUR.

3 CENE, KI SO POD NEPOSREDNIM NADZOROM VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

3.1 Učbeniki

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v letu 2020 izvajalo ukrep določitve najvišje cene za učbenike, ki so edini za posamezni predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu, v skladu z Zakonom o kontroli cen.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi predlogov Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo v letu 2020 sprejela tri sklepe o določitvi najvišje cene za nove učbenike.

3.2 RTV-prispevek

Višina RTV prispevka je v skladu z 32. členom ZRTVS-1 določena v absolutnem znesku. Zadnja sprememba višine RTV-prispevka je bila določena z Zakonom o spremembah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 9/14) in je do danes ostala nespremenjena.

3.3 Cestnina za osebna in tovorna vozila

V letu 2020 niso bile izvedene bistvene spremembe cestninske cenovne politike v okviru slovenskega cestninskega sistema. S 1. aprilom 2018 je bil sicer uveden nov elektronski cestninski sistem za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg (DarsGo), vendar v okviru tega niso bile izvedene nobene bistvene spremembe cenovne politike. Izvedene so bile samo določene prilagoditve v okviru posameznih cestninskih razredov (npr. ukinitvev sistema popustov v poplačniškem načinu plačila cestnine, vzpostavitev novega cestninskega razreda R2 za vozila z dvema osema), kar pa ni bistveno vplivalo na višino cestnine oziroma prihodek iz naslova skupno pobrane cestnine.

3.4 Dimnikarske storitve

V skladu s petim odstavkom 19. člena ZDimS najvišjo dovoljeno ceno izvajanja dimnikarskih storitev določi Vlada Republike Slovenije s sklepom. V letu 2020 se najvišja dovoljena cena izvajanja dimnikarskih storitev ni spremenila in je bila 33 evrov brez davka na dodano vrednost na uro.

4 VPLIV SPREMEMB REGULIRANIH CEN NA IZMERJENO INFLACIJO

Cene, za katere so konec leta 2020 še veljale različne oblike določanja, so se v tem letu po oceni Urada za makroekonomske analize in razvoj znižale za 0,8 odstotka. Znižanje je bilo posledica za 2,3 odstotka nižjih cen učbenikov, medtem ko so druge regulirane cene ostale medletno nespremenjene. Če bi upoštevali tudi cene tistih naftnih derivatov, ki so bile regulirane do konca septembra, bi bilo znižanje kar 15,9-odstotno. Poleg nižjih cen naftnih derivatov na svetovnih trgih je k temu prispevala tudi trošarinska politika vlade. Občutno nižje (za več kot petino) so bile predvsem trošarine za NMB-95, medtem ko so bile trošarine za dizelsko gorivo nižje za nekoliko več kot odstotek.

Delež reguliranih cen pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Slovenije v indeksu cen življenjskih potrebščin se je z leti postopoma zniževal in je bil konec leta 2020 pod enoodstotno ravno. K znižanju deleža je skozi celotno obdobje v največji meri prispevala predvsem odprava določanja cen naftnih derivatov ter prenos določanja dela reguliranih cen na regulatorje, poleg tega pa v izračun inflacije v zadnjih letih ni več zajet RTV-prispevek.

Preglednica 3: Ocena deleža reguliranih cen pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Slovenije v indeksu cen življenjskih potrebščin po letih*

Leto	1995	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
delež v %	29,6	16,7	9,6	9,8	5,5	4,8	4,9	4,8	0,8
			11,9						

Vir podatkov: SURS, ocena UMAR-ja.

* V letu 2007 (električna energija) ter v letih 2009 in 2013 (osnovne komunalne storitve) je prišlo do liberalizacije, kar se je izrazilo v znižanju uteži reguliranih cen v ICŽP. Avgusta 2010 je Vlada Republike Slovenije zamrznila cene komunalnih storitev. V letu 2016 so bile delno deregulirane cene naftnih derivatov (kurilno olje ter naftni derivati na prodajnih mestih ob avtocestah in hitrih cestah), leta 2020 so bile deregulirane cene vseh naftnih derivatov.